

علوم و فنون ادبی

۱- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های زبانی سبک هندی به شمار می‌رود؟

(الف) رو آوردن طبقات مختلف مردم به عالم ادبیات

(ب) رخت برپستن لغات ادبی قدیم از شعر

(ج) پرهیز از زهد ریایی توجه به صفا و پالایش درون

(د) ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان در شعر

(ه) درهم آمیختگی مختصات شعر نو و کهن

(۱) الف - ب - ج (۲) الف - ب - د (۳) د - ب - ج (۴) ب - ج - الف

۲- واژگان کدام گزینه جمله زیر را کامل می‌کند؟

«سلطان حسین بایقرا و امیرعلی شیر نوایی در حوزه ادبی هرات ترکی گویی و ترکی نویسی را تشویق می‌کردند و امیرعلی شیر نوایی چند

کتاب از جمله را به ترکی نوشت و هم بابر نامه را به ترکی نوشت.»

(۱) انوار سهیلی - ظهیرالدین بابر (۲) انوار سهیلی - ملاحسین واعظ کاشفی

(۳) محاکمة اللغتين - واعظ کاشفی (۴) محاکمة اللغتين - ظهیر الدین بابر

۳- چند مورد از موارد زیر از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است؟

(الف) ستایش عشق (ب) وصال (ج) غم‌گرایی (د) باور به قضا و قدر

(ه) زمینی بودن معشوق (و) ذهن‌گرایی با توجه به دنیای درون (ز) رواج روحیه عرفانی و اخلاقی

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۴- عبارات زیر به ترتیب معرف کدام شخصیت‌های ادبی هستند؟

(الف) واقع‌گرایی شاخصه اصلی اشعار اوست و شعرش حد واسط سبک عراقی و هندی است.

(ب) در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است وی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خلاق المعانی ثانی» لقب گرفته است.

(۱) وحشی بافقی - کلیم کاشانی (۲) بابافغانی شیرازی - بیدل دهلوی

(۳) وحشی بافقی - محتشم کاشانی (۴) صائب تبریزی - بیدل دهلوی

۵- نوع نثر چند اثر مقابل آن درست نوشته شده است؟

«شرفنامه بدلیسی (ساده) - عباس‌نامه (مصنوع) - محبوب القلوب (بینابین) - احسن التواریخ (مصنوع) - حبیب السیر (بینابین) - بدایع

الوقایع (ساده) - عالم‌آرای عباسی (بینابین) - عین الحیات (ساده)»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) شش

۶- کدام گزینه در مورد سبک هندی نادرست است؟

(۱) قالب مسلط در این دوره غزل است اما غزلی که گاهی به ۴۰ بیت هم می‌رسد و تکرار قافیه در آن امری طبیعی است.

(۲) شعر هندی شعری صورت گراست و نه معنا گرا. شاعران بیشتر از این که به معنا توجه داشته باشند به لفظ و زبان توجه می‌کنند.

(۳) به طور کلی در سبک هندی کم توجهی به آرایه‌های ادبی دیده می‌شود اما برخی شاعران همچنان از آرایه‌هایی همانند تشبیه و تلمیح استفاده می‌کنند.

(۴) شعر در سبک هندی بیشتر در تک بیت خلاصه می‌شود و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود و نهایت اینکه تحسین و اعجابی را در حد آن بیت برمی‌انگیزد.

۷- در کدام یک از ابیات زیر به ویژگی سبک هندی اشاره نشده است؟

(۱) آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد

(۲) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی هنوز می‌پرد از شوق، چشم کوکب‌ها

(۳) بخیه کفشم اگر دندان‌نما شد عیب نیست خنده می‌آرد همی بر هرزه گردی‌های من

(۴) بنال بلبل اگر با منت سر یاری است که ما دو عاشق زاریم و کار ما زاری است

۸- با توجه به ردیف اشعار زیر کدام بیت در ردیف اشعار سبک هندی قرار نمی‌گیرد؟

(۱) نیستم بلبل که بر گلشن نظر باشد مرا باغ‌های دلگشا در زیر پر باشد مرا

(۲) نه از گل می‌گشاید دل نه از گلزار عاشق را که باغ دلگشایی نیست غیر از یار عاشق را

(۳) حلقه زد بر در به صد ترس و ادب تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب

(۴) یاد ایامی که با هم آشنا بودیم ما هم خیال و هم صغیر و هم نوا بودیم ما

۹- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک هندی و خلق مضامین جدید کدام گزینه می‌تواند از ابیات سبک هندی باشد؟

تبخال شد از لعل می آشام تو گل کرد
گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست
همین بس است که او غمگسار ما باشد
آه اگر عاطفت شاه نگیرد دستم

گویند خاقانیا خاک توام مرحبا
دلش ببخشد و بر جانست آفرین خواند
جز شکوه نیست خیری در بار زندگی
در دایره قسمت اوضاع چنین باشد

مهره پشت جهان یک ز دگر بگشاید
چارقت دوزم کنم شانیه سرت
دست یکی پر حناست جعد یکی پر خضاب
ناودان مژه را راه گذر بگشاید

۱۰- در کدام بیت دو بار اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود؟

صیت مسعودی و آوازه شه سلطانی
خاطر آسوده از این گردش ایام بخسب
هم به زنهار جفا از تو پیامی برسد
زان زمان کاندوه جانانم گرفت

سوی دلم به سر انگشت امتحان نگشود»

۳) هجای پایانی همیشه بلند است (۴) آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول

تو یار غمگساری تو حور دلربایی
که دردت مبرهم جان می‌نماید
جهان چون شب و تیغ‌ها چون چراغ
تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود

۱۱- در آغازین رکن کدام بیت اختیار وزنی فاعلاتن به جای فعلاتن و بلند در نظر گرفتن هجای پایانی دیده نمی‌شود؟

ناقدان بصیر نتوان یافت
حدیث کهن را بدو تازہ کرد
بدین سه چیز جهان جای عشرت و لعبت
ایمنم از عهد ازل حاصل فرجام افتاد

۳) الف و ب (د) الف و د

مرو به کشتی کاغذ دلیر بر سر آب»

۲) تغییر کمیت مصوت‌ها - ابدال
۴) بلند بودن هجای پایان مصرع - حذف همزه

۱) داغ جگر تشنه ما سوخته جانان
۲) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر
۳) اگر هزار غم است از جهانیان بر دل
۴) صنمی لشکریم غارت دل کرد و برفت

۱۲- در کدام ابیات هردو اختیار وزنی فاعلاتن به جای فعلاتن و بلند در نظر گرفتن هجای پایانی دیده نمی‌شود؟

۱) با اثر داغشان هر دم سلطان عشق
۲) هر آفریده که چشمش بر آن جمال افتاد
۳) با کاروان هستی دیدیم یک متاع است
۴) جام می و خون دل هر یک به کسی دادند

۱۳- در بیت زیر کدام اختیار شاعری دیده نمی‌شود؟

۱) به جهان پشت مبندید به یک صدمت آه
۲) تو کجایی تا شوم من چاکرت
۳) عنقا برکرد سر گفت کزین طایفه
۴) سیل خون از جگر آرید سوی باغ دماغ

۱۴- کدام بیت از نظر ویژگی‌های فکری متناسب با سبک عراقی است؟

۱) همه آفات گرفت و همه اطراف گشاد
۲) ترک خواهش کن و با راحت و آرام بخسب
۳) گر رسولان وفا نامه نیارند ز تو
۴) در جهان یک دم نبودم شادمان

۱۵- ابیات کدام گزینه یادآور نام آثاری در دوره هندی است که دیباچه آنها به نثر مصنوعی نوشته شده است؟

۱) ابدال (۲) قلب
۱) تو سرو جویباری تو لاله بهاری
۲) مرا گه گه به دودی یاد می‌کن
۳) چو دربای خون شد هم دشت و راغ
۴) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم

۱۶- اختیارات شاعری موجود در بیت زیر کدام است؟

الف) جز به صورت عیار دانش را
ب) شرفنامه را فرخ آوازه کرد
ج) شراب هست و طرب هست و روی نیکو هست
د) من ز مسجد به خرابات نه خود افتادم

۱) ب و ج (۲) د و ج

«خرد به زور می نواب بر نمی‌آید»

۱) قلب - حذف همزه
۳) تغییر کمیت مصوت‌ها - قلب

۱۷- در بیت زیر همه واژه‌ها «ایهام یا تناسب» دارند؛ به جز

«نواى نغمه عشاق از اصفهان چه خوش آید

مرا که میل عراق است و شاهدان عراقی»

(۱) شاهد و میل (۲) نوا و اصفهان (۳) نوا و عشاق (۴) اصفهان و عراق

۱۸- آرایه‌های «اغراق، ایهام و ایهام تناسب» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

(الف) سرش مدام ز شور شراب عشق خراب

(ب) به هیچ دور نخواهند یافت هشیارش

(ج) ز بس که تیر تو دارم به دل، چو خاک شوم

(۱) ج - ب - الف (۲) الف - ب - ج (۳) ب - ج - الف (۴) الف - ج - ب

۱۹- در کدام بیت آرایه ایهام تناسب دیده نمی‌شود؟

(۱) باش چو شطرنج روان، خامش و خود جمله زبان

(۲) حزین از آن بت هر جای آگهی داری

(۳) در کنج دماغم مطلب جای نصیحت

(۴) چنان سایه گسرتد بر عالمی

۲۰- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد

(۱) ایهام - اغراق - مجاز - جناس همسان

(۲) تشبیه - استعاره - مجاز - جناس ناهمسان

(۳) تشبیه - استعاره - جناس ناهمسان - ایهام تناسب

(۴) اغراق - تشبیه - ایهام تناسب - جناس همسان

۲۱- آرایه مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(۱) احتمال نیش کردن واجب است از بهر نوش

(۲) دور از رخ تو دم به دم از گوشه چشمم

(۳) بیابانی آمدش ناگاه پیش

(۴) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است

۲۲- در کدام بیت آرایه‌های «تشخیص، استعاره، ایهام و اغراق» دیده می‌شود؟

(۱) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل

(۲) چون غنچه گل قرابه پرداز شود

(۳) نرگس که کله دار جهان است بین

(۴) به یک کرشمه که نرگس به خود فروشی کرد

۲۳- بیت زیر با کدام بیت مفهوم یکسانی دارد؟

«پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما

(۱) گر سخن گویم ز چین زلف تو

(۲) دلم محبت اینای روزگار گرفت

(۳) دل را نگاه گرم تو دیوانه می‌کند

(۴) نمی‌شود دل پاکان ز حرف بد غمگین

۲۴- مفهوم کدام بیت مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) وان که محتاج خلق شد، خوار است

(۲) لاله و گل زخمی خمیازه‌اند

(۳) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید

(۴) ز منجیق فلک سنگ فتنه می‌بارد

گر چه در علم، بوعلی سینا است (نکوهش فقر)

عیش این گلشن خماری بیش نیست (ناپایداری دنیا)

مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی (وحدت وجود)

من ابلهانه گریزم نه آگینه حصار (گریز ناپذیری از تقدیر)

۲۵- معنی چند واژه از واژگان زیر نادرست معنا شده است؟

«دیجور (تاریک) - اکسیر (کیمیا) - عیوق (نام ستاره‌ای پر نور) - شفق (سرخ‌ی آسمان هنگام صبح) - ضلال (تاریکی) - نخجیر (شکار) -

شعوذه‌گر (حیله‌گر) - فربه (چاق) - هژبر (شیر)»

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

عادی